Kansanvalistusseuran lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle
Asia: HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019
Teema: Kansanvalistusseuran Etäkoulu Kulkurin ja Nomadskolanin toiminta ja resurssit (momentti 29.10.51)

Peruskoulun verkko-opetuksen tarve ulkomailla kasvaa

Ulkomailla asuminen on yhä useamman perheen arkea samalla, kun muuttajat ovat sosio-ekonomisesti yhä monimuotoisempi ryhmä. Suomesta ulkomaille muuttavien määrä on kasvanut 2010-luvulla vajaasta 12 tuhannesta 18 tuhanteen. Vuonna 2010 ulkomaille muutti reilut 1 800 alle 15-vuotiasta ja vuonna 2016 heitä oli jo lähes 2 500.

Kansanvalistusseuran ylläpitämässä Etäkoulu Kulkurissa kehitys näkyy oppilaiden – erityisesti kaikkia aineita opiskelevien yläkoululaisten – määrän kasvuna ja lisääntyneenä ohjaustarpeena. Oppilaiden taustat, tarpeet ja tavoitteet ovat hyvin erilaisia – osa on käynyt ulkomailla kansainvälistä koulua, osa on vasta muuttanut ulkomaille ja osa lähtee kesken lukuvuoden. Ulkomaanmuutto voi myös kärjistää oppilaiden sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmia.

Tarve Kulkurin toimintaan kasvaa. Oppilaiden määrä on vuodessa lisääntynyt 40 oppilaalla lähes 340:een. Verkkokoulu toimii pienillä, mutta ammattitaitoisilla henkilöresursseilla: opinto-ohjaaja, koulunjohtaja, puolipäiväinen koulusihteeri ja 31 sivutoimista verkko-opettajaa.

Kulkuri on digitalisaation edelläkävijä kotimaassa

Digitaalisen opetuksen ja ohjauksen edelläkävijänä Etäkoulu Kulkuri jakaa osaamistaan myös Suomessa. Kulkurin osa-aikaiset opettajat jakavat osaamistaan päätoimen kouluissaan, opettajien täydennyskoulutuksessa, seminaareissa ja muilla foorumeilla. Verkkokoulussa digitaalisen opetuksen taitoja harjoittelee vuosittain myös Turun ja Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen opettajaharjoittelijoita.

Peruskoulun verkko-opetukselle on Suomessakin enemmän kysyntää kuin tarjontaa. Koulua käymättömien määrä kasvaa ja ongelma valuu yläkoulun puolelta alakouluikäisiin. (https://yle.fi/uutiset/3-10439637). Myös sisäilmalle herkistyneet, pitkäaikaissairaat ja syrjäseutujen oppilaat hyötyisivät ainakin osittaisesta verkko-opiskelusta.

Etäkoulu Kulkurin toiminta ja resurssit

Digitaaliseen verkko-opetukseen siirtyminen on kolminkertaistanut Etäkoulu Kulkurin opetuskustannukset vuodesta 2010. Laadukkaassa, mielekkään oppimisen kriteerien pohjalta toimivassa koulussa toiminta on vuorovaikutteista. Tämä näkyy oppimistuloksissa ja siinä, että keskeyttäminen on Kulkurissa harvinaista – toisin kuin etäopiskelussa muutoin. Oppilaiden sitoutuminen selittyy pedagogiikalla, osaavilla opettajilla ja jatkuvalla kehittämisellä.

Verkkokoulun kaikki oppilaat opiskelevat omilla koneillaan, joissa on erilaisia käyttöjärjestelmiä, nettiyhteyksiä, selainversioita ja palomuureja. Opinto-ohjaajan lisäksi verkkokoulussa tarvitaan jatkossa myös tvt-tukihenkilö, joka auttaa oppilaita ja vanhempia verkkoympäristöjen käyttöönotossa ja tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvissä ongelmissa sekä tukee sivutoimisia opettajia tvt:n opetuskäytössä.

Etäopiskelu on vaativaa – erityisesti lapselle

Perusopetusikäisiltä etäopiskelu ei onnistu ilman lähiaikuisen tukea ja henkilökohtaista oppilaanohjausta. Etäopiskelussa korostuvat oppijan oppimistaidot, itseohjautuvuus ja vastuuntuntoisuus. Kulkurin ohjaus antaa työkaluja ja tukea opiskelun suunnittelun, aikatauluttamisen ja oppimistaitojen kehittämiseen.

Suomalaisessa koulussa oppilaan tukena on opettajan lisäksi moniammatillinen turvaverkko (koulukuraattori, -psykologi, terveydenhoitaja, opinto-ohjaaja). Ulkomailla asuvan etäoppilaan turvaverkko on ohut, ja vanhempien edellytykset ja mahdollisuudet oppilaan opiskelun tukemiseen vaihtelevat.

Koulutuksellista tasa-arvoa edistävän Nomadskolanin kehittäminen Kulkurin vastuulla

Kuluvan vuoden valtionavustusta haettiin yhdessä vastaavan ruotsinkielisen etäkoulun (Nomadskolan) ylläpitäjän SFV:n kanssa. Tavoitteena on kehittää Nomadskolania yhdessä Kulkurin kanssa niin, että molempiin kieliryhmiin kuuluvat oppilaat saavat korkeatasoista etäopetusta.

Kansanvalistusseuran esitys

Kansanvalistusseura esittää, että Etäkoulu Kulkurin valtionavustus nostetaan 300 000 euroon. Perusteluina ovat oppilasmäärän kasvu ja ohjaustarpeen lisääntyminen yhdessä saadun lisätehtävän, Nomadskolanin kehittämisen kanssa. Myös tieto- ja viestintätekniikan (tvt) täysimääräinen hyödyntäminen ja tvt-tukihenkilön palkkaus edellyttää lisärahoitusta.

Pirkko Ruuskanen-Parrukoski
Toimitusjohtaja
pirkko.ruuskanen-parrukoski@kvs.fi

Tuija Tammelander
Koulunjohtaja
tuija.tammelander@kvs.fi